

נייר עמדה : צורך אקוטי ודחוף במיגון בכפרים הבלתי מוכרים

המועצה האזורית לכפרים הבלתי מוכרים. דצמבר 2023.

הזנחה היא הזנחה פושעת כאשר היא גורמת לפגיעה ולמוות של אזרחים. 33% מהרוגי הרקטות הם מכפרי הבלתי מוכרים, שתושביהם מהווים כ-1.5% מהאוכלוסייה בישראל. בהנחה שהשיגורים לעבר הכפרים, כפי שעולה ממידע שקיבלנו, מהווים כאחוז מכלל השיגורים, סיכוייהם של תושבי הכפרים למות מרקטות גבוהים פי 2,200 משאר הישראלים.

השבוע שוב נשלחו רקטות למרחב הכפרים הבלתי מוכרים.

רמת החרדה בקהילה גבוהה מאוד, שכן ברור לכל הורה ולכל ילד, שאין להם הגנה.

בתי הספר בכפרים נפתחו – אולם ב-18 בתי ספר אין כלל מיגון, וכמובן גם לא במתחמי הגנים הצמודים אליהם. מדובר במוסדות חינוך שבהם לומדים כ-28 אלף תלמידים. מסיבה זו הורים רבים מהססים לשלוח את ילדיהם לבתי הספר.

הפגיעה בלימודים של ילדי הכפרים בגלל היעדר מיגון מתווספת לפגיעה בלימודיהם הנובעת מהיעדר ממסר מספיק להתחבר להוראה מרחוק – כך בימים אלה וכך היה בתקופת הקורונה. זה מתווסף לקשיים של המדינה לנהל את מערך ההסעות העצום, במקום לאפשר לילדי הכפרים ללמוד קרוב לביתם. התוצאה עגומה: רק 3% מבוגרי בתי הספר מהכפרים הם בעלי תעודות המאפשרות להמשיך ללימודים אקדמיים.

בכפרים נדרשות לפחות 7,000 מיגוניות כדי להגן על כל האזרחים הגרים באזור. החברה האזרחית, בעזרת תרומות, הצליחה להניח 340 מערכות למיגון חלקי מפני רקטות (אך לא מפני פגיעות ישירות). הן הונחו במתחמי משפחות שכבר נפגעו, על יד חנויות מכולת ומסגדים - מקומות מרכזיים בכפרים שבהם יש יותר התקהלות. מדובר לרוב בצינורות בטון ובמכולות מוטמנות באדמה.

פתרונות:

1. **למגן את כל מוסדות הציבור, ובראשם מוסדות החינוך של ילדי הכפרים הבלתי מוכרים.**
2. לשנות את ההגדרה של המרחב מ"שטח פתוח" לשטח מיושב, ולהורות לצבא להגן על כל המרחב הבלתי מוכרים שאינו מוסדר בעזרת כיפת ברזל, בהבנה שאין לאזרחים הגרים באזור זה כל דרך נוספת להישמר מהטילים.
3. להניח מיגוניות תקינות בתחנות האיסוף של התלמידים הבלתי מוכרים בכפרים (מדובר במאות בודדות של תחנות איסוף). המיפוי קיים, ונקודות אלה אינן במתחמי המגורים של המשפחות, כך שלא ייצרו קושי מול תושבי הכפרים. יתרה מכך – כפי שלכל תחנת איסוף מגיעים ילדים מהמרחב הקרוב, כך יוכלו גם תושבי האזור להיעזר במיגוניות הנמצאות בקרבת מקום בעת אזעקה. לכן על המיגוניות המונחות בתחנות איסוף התלמידים להיות גדולות.
4. המדינה תאפשר לתושבים לבנות לעצמם חדר ממוגן, אולם על המדינה להסכים לכך שלא תהרוס את המבנים הללו, עד לאחזק בניית בית קבע על פי תוכנית מתאר מאושרת.
לחלופין:
5. המדינה תניח בעבור כל משפחה מורחבת מיגון חלקי, כפי שהחלו לעשות העמותות – צינורות בטון וריבועי בטון. אלה מיגונים יבילים, וניתן להניחם ולהעבירם בהמשך, אם וכאשר התושבים יעברו למקום קבע.

לעוד מידע: דר' יעלה רענן, מנכ"לית המועצה האזורית לכפרים הבלתי מוכרים. 054-7487005